

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Merita Christi Apostoli, Prophetæ, Martyres, & Mater Christi. cap. 22.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

opem laboranti in extremis ferant. Tertio ex partibus corporis, quæ iniungi solent, scilicet oculis, auribus, ore, manibus renibus, pedibus, colligimus in his solere homines peccata facius committere, quare monendi sunt, ut in vita has partes in maculatas conferuent.

Merita Christi, Apostoli, Propheta, Martyres, & Mater Christi. Cap. X X.

Merita nostra ex Christi meritis.

Merita & satisfactiones Christi, nos primò ad gratitudinem prouocant, quoniam suis laboribus, tormentis & actionibus heroicis, imò diuinis non sibi meruit, sed nobis. Nos enim ex ipsius Christi Thesauro accipimus, ut mereri possimus aliquid coram Deo, & peccatorum debita exoluamus. Meritò mirari possumus & dicere O rem miram non habet homo pecuniam, qua debitum soluat, ab eo accipit cui debet; ex alieno es soluit alienum, & adderem, seruus ait Domino, patientiam habe in me, & omnia reddam tibi, & Dominus ait Seruo, penitentiam habe in te, & omnia remittam tibi. Christi enim merita nostram non excludunt penitentiam, nec nostra merita, quæ tamen propter Domini merita sunt merita, sine illis autem nihil habent opera nostra aut pretij, aut meriti. Secundo, ut ad eum recurramus, omnino excitant. Christus enim nobis meruit, & peccati remissionem, & gratiam, & iustificationem, & auxilia Dei, & æternam salutem, ut dicitur Act. 4. non est aliud nomen, in quo oporteat nos saluos fieri, & cap. 6. Huic omnes Prophetae testimonium perhibent, remissionem peccatorum per nomen eius accipere. Tertio discimus ex Christi meritis, non otiosi, ut hæretici somniant, imò blasphemant, sed ut ad exemplum eius strenuè collaboremus, quia Paulus docet, nos futuros Dei hæredes, & Christi cohæredes, non absolute, sed ea conditione, ut cum eo simul patiamur, & hoc modo glorificemur. Cum autem, ait August. Deus coronat merita nostra, nihil aliud coronat quam munera sua, & alibi refert Pauli verba bonum certamen certavi, eursum consummavi, opus est, (ait) fidem seruavi, opus est; superest mihi corona iustitiæ, merces est; sed in mercede, tu nihil agis, in opere non solum agis.]

Rom. 8.

Ep. 105. ad Sixtum.

Li. 50. Hō. 14.

Apostoli Christi fide firmarunt.

Apostoli Christi fuerunt primi Domini nostri Discipuli, qui ex ipso fonte Euangelium, hauserunt, ab ipso Christo destinati, & missi, ut Christianam Religionem, toto terrarum orbe disse-

diffeminarent, suntque nostri primi Patres; & primi Ecclesie doctores, & prima fundamenta post Christum: Ex eorum qualitatibus, argumenta optima desumunt patres in genere Didascalico ad confirmandam fidei, religionisq; nostrae, veritatem. August. Ineruditos ait liberalibus disciplinis, & omnino impositos piscatores, Christus cum suis retibus fidei, ad mare huius saeculi misit, & ita tam multos pisces ex omni genere etiam Philosophos cepit. Ambros. Aduerte ait caeleste consilium, non sapientes aliquos, non diuites, non nobiles, sed piscatores, quos dirigeret elegit, ne traduxisset prudentia, ne redemisset diuitijs, ne potentia, nobilitatisque authoritate traxisset aliquos ad suam gratiam videretur, vt veritatis ratio, non disputationis gratia praualeret. Item Cypr. Tu Domine Armentarios facis statim Prophetas: Opiliones Reges: Telonarios Apostolos: Piscatores Doctores. Confirmari autem hac argumentatio potest, quoniam Apostoli fuerunt oculati testes, eorum quae de Christo praedicabant, vt Ioannes affirmat, & Petrus: Adhuc magis corroboratur, quia fuerunt vitae probatissimae, & integerrimae, sine vlla humanae mercedis spe, labores multos grauissima tormenta, & mortem passi pro eius fidei, quam praedicabant certitudine, ac veritate. Adde quod doctrinam multis, ac magnis confirmabant miraculis, sine quibus non est erendum, mundum contemptis omnibus Idolis, Christum admisisse, & paucis Apostolis credidisse, vt verè Apostoli sint lux mundi, sal terrae, ciuitas supra montem posita.

In eodem genere doctrinali valere potest Prophetarum authoritas, qui maxime de Christo ante multa saecula loquuti sunt, ita vt sit maximum fidei Christianae firmamentum in Prophetis Christum, eiusque Euangelium legere, & vice versa in Euangelio Prophetas intelligere, & vtrobique eundem Christum personare: sicut enim per diuersa fistulae eiusdem foramina, vox artificiosa concentum reddit, sic per ora Prophetarum, & Euangelistarum idem consonat Christus, estque Prophetiam magnum fidei firmamentum, vt D. Petrus etiam miraculis praefert. Habemus ait firmiorem propheticum sermonem, cui benefacitis attendentes, cuius rei optimam dat Augustinus rationem: Prauidens (inquit) Dominus Iesus Christus impios quosdam futuros, qui miraculis eius calumniarentur, magicis artibus ea tribuentes. Prophetas ante praemisit; Numquid enim si magus erat, & magicis artibus fecit, vt coleretur etiam mortuus, magus erat antequam natus? Prophetas audis, o homo

Bb 3 mortue,

Lib. 22. de Ciuit. c. 5.

In. Luc. c. 6.

De cena Domini.

1. Ioan. 1. 2. Pet. 1.

Prophetarum testimonia pro Christo.

2. Pet. 1. Tract. 35. in Ioan.

mortue, & vermescendo calumniosè Prophetas audi, lege, audi qui ante Dominum venerunt. Vis argumenti huius inde est, quod futura contingentia, quæ ex causis naturalibus non pendent, solus Deus prævidere, ac prædicere potest, vt probant

D. Thom. D. Thomas & Cypr. & August. Deus ergo, qui solus præsciuit, & prædestinauit futura de Christo mysteria, ipse etiam Prophetas reuelavit, qui errare non potest, nec decipere, estque tam, **Cyp. li. ad Quirinū.** efficax hoc argumentum, vt Eusebius ob id suum librum inscripserit Demonstrationem Evangelicam: Audiamus etiam Augustinum loco supra citato in Ioan. tract. 35. qui hoc modo vrgit **Aug. l. de Ciuit. Dei c. 27. Et sequentibus.** quem prænuntiauerunt Prophetæ. Sed qui nam Prophetæ ait ille? Recitamus Isaïam, Daniëlem, Hieremiam, aliosque sanctos Prophetas, dicimus quam longe ante illum venerint, quanto tēpore aduentum Christi præcesterint; Respondet aliquis eorum. Vos (inquit) vobis illa finxistis, vidistis ea fieri, & quasi ventura, prædicta essent, in libris quibus voluistis, conscripsistis. Hic contra inimicos paganos, occurrit nobis aliorum inimicorum testimonium, proferimus codices à Iudæis, & respondemus, Nempè, & vos, & illi fidei nostræ estis inimici, vt alios ex aliis conuincamus inimicis, Codex Isaïæ proferatur à Iudæis, Sicut omnis ad immolandum ductus est, erubescat vnus inimicus, quia codicem mihi ministrat alius inimicus.] Eodemque modo etiam Iudæos ex suis codicibus confutat. Scripserunt de hoc argumento præter Eusebium iam citatum Iust. in disputatione contra Triphonem, & in Apologetico Cypr. contra Iudæos, August. de Ciuitate Dei lib. 16. 17. & 18. D. Prosper de prædicationibus. Præterea hæc Prophetarum lectio valde utilis Evangelico Oratori esse potest: in genere Exhortatorio, ad omnes virtutes, ad quas illi, tam crebro hortantur. In genere Reprehensorio, acriter inuehuntur contra peccata. Et qui fuerit in prophetis libris bene versatus, multa inueniet ad vehementes affectus excitandos, propositis Dei contra impios minis, sicut in genere consolatorio, ad iuuandos pusillanimes, & ad lenes affectus commouendos.

Martyrum testimonia pro Christi religione.

Sicut de Apostolis ac Prophetis dictum est, eadem est ratio de Martyribus, quorum purpuratus exercitus, non verbis tantum, sed tormentis ac morte, gloriosum Regem Christum prædicat, & confitendo fidei Christianæ veritati, proprio sanguine subscribit. Quare ex hoc loco in genere eodem Didascalico, optimum sumetur argumentum ad Christi fidem confirmandam,

dam, præsertim si quatuor illa considerentur, quæ Lactantius
notat in Martyrum testimonio attendenda, scilicet sapien-
tiam singularem etiam in puellis, sanctitatem eximiam, &
omni virtutum genere cumulatisimam, fortitudinem con-
tra tam immanes Tyrannos, & acerbissima tormenta: in-
victam; Denique etiam miracula tam multa.

Non est huius loci hæc tractare sed certum est, hoc modo Chri-
stum triumphasse de tota Idolorum superstitione, & Religio-
nem eius toto orbe pervagatam; Nam sanguis Martyrum,
(ait Tertull.) erat semen Christianorum, & ut loquitur Leo
Papa; semper dominicus ager segete ditiore vestitur, dū grana,
que singula cadunt multiplicata nascuntur. Quare etiam in
genere confutatio ex hoc loco rectè argumentamur, dum de-
scribentes pugnam inter Tyrannum, vel potius Dæmonem, &
ipsum Martyrem siue magis Christum, gentiles confutamus,
ostendentes cessisse omnem Idololatriam pro qua Tyranni pu-
gnabant, & triumphasse Christum eiusque Religionem, pro qua
martyres moriebantur, ut velit nolit, cogatur perfidus apostata
in Iulianus in clamare moriens. Vicisti Galilæe vicisti, & nos dul-
cissime cantare, super omnia vincit veritas. In genere exorna-
tione quanta Christo gloria ex hoc loco nascitur? quanta Mar-
tyribus laus, qui accepta à Christo virtute tam generosos mi-
lites se exhibuerunt? & quasi Elephantibus viso Christi sanguine
ad pugnam, ad mortem pro sui Ducis gloria vitam obtulerunt?
In genere suavorio, in Genere Consolatorio exempla Martyrum
nos ad patientiam in aduersis armant, ad Christi amorem ac-
cendunt, & dulces reddunt cruce nostras. Similia possent af-
ferri de candidato innumerabilium Virginum choro quarum
corona est Christus. Sed longius progressi sumus in hoc tra-
ctatu; Melius est, ut cum Matre Christi concludamus. Titulus
hic maternitatis tam insignis, ut nulli creaturæ possit altior cõ-
tingere pronocare debet omnes nos, ad tria, quæ maximè Bea-
tissime Virgini cõueniunt, Primò ad reuerentiã ei exhibendam,
qualis Dei matri tribuenda iudicatur, ut supra omnes creatu-
ras hyperdulic cultus ei detur. Beatus Laurentius Iustinianus
tanto ait dignitate ceteris excellentior esse, et quanto propin-
quior erat verbo. B. Ignatius vocat eam celeste prodigium, &
sacratissimum spectaculum. D. Chrys. magnum planè miracu-
lum, Andreas Cret. Orat. de Dormit. Virg. omnis sanctitatis
sanctissimum spectaculum. Hier. hortum deliciarum. B. Pet.
Dam. Paradisum voluptatis, & omnes fermè Patres, in Maria,

Bb 4 ex mul-

Matris Dei
dignitas.

ex multis captibus, sed ex Dei maximè maternitate, exortatio-
nis partes illustrarunt. Hæc autè Reuerentia exhibenda est Ma-
riæ, Intellectu ac mente, magna quædam & admiranda concipi-
endo; Memòria vt eius sæpe recordatione delectemur; Vo-
luntate eximium cordis affectum erga eam retinendo, ore fre-
quenter laudes eius & canendo, & amplificando, operum pio-
rum exhibitione, eam colendo, eius Imagines præ se habendo,
dies festos ei dicatos summa pietate & virtutum actionibus
celebrando. Secundò ad Inuocationem; nam si est Mater filij
Dei, quid apud eum non possit; In periculis, (ait Ber.) in an-
gustijs, in rebus dubijs Mariam cogita, Mariam inuoca, non
recedat à corde, non recedat ab ore, & alibi Sileat (inquit) mi-
sericordiam tuam, Virgo beata, si quis est, qui inuocatam te in
necessitatibus suis sibi meminerit defuisse.] Et B. Ephrem
vocat eam gaudium, sanitatem, & pacem mundi, & iterum tri-
quillum portum, refugium, & hospitium peccatorum, propitia-
torium laborantium, omnium christianorum firmam salutem.
Tertiò. Ad Imitationem virtutum eius, præsertim candoris,
ac virginitatis, cuius vel sola memoria, contra omnem carnis
petulantiam, est præsentissimum ac singulare scutum, & potens
est, in cordibus & corporibus angelicam quamdam puritatem
ingenerare, veluti gemma, quæ corpori applicata fluxum san-
guinis reprimat. Humilitatis item, in tanta personæ dignitate,
aliarumque virtutum; Quare sit Oratori Christiano Maria vt
speculum, & exemplar perfectissimum, quod in omni genere
causarum proponat. In purgatio peccatoribus immaculatissi-
mum, ad cuius aspectum erubescat omnis inquinatus animus;
In illuminatio, vt stellam fulgentissimam, imò vt mulierem
sole vestitam; In vnitio quæ Deo sit Proxima super omnes, &
perfectissima charitate Deo vnita. vt mater Filio. Et hæc
de his. Hæc mihi visa est vt initio dicebam aurifodina quædam
caelestis; satis fuit aperuisse, facile est inuentis addere, si in hac
altius effodienda Christiani Oratoris libenter desudet indu-
stria; & sibi & alijs copiosas opes comparabit. Nos vero quoniam
de locis hæc egimus, aliquid addendum iudicamus
circa vsum quem seruare debeamus in sacrarum literarum tes-
timonijs afferendis, & amplificandis, quoniam hæc tractatio
etiam ad materiam ex locis colligendam pertinet.

Super
Miss. est.
Serm. 2.
Serm. 4. de
Assumpt.